

ВИХОВНА РОБОТА

На виконання законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Концепцію виховання дітей та молоді», «Концепцію громадянського виховання», «Конвенцію про права дитини», «Декларацію прав дитини», Основних орієнтирів виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», Стратегії «Нова українська школа», Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020 – 2025 роки та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання педагогічний колектив спрямував роботу на залучення кожного учня до участі в різних сферах діяльності на основі його нахилів та здібностей, організації позаурочного дозвілля в умовах воєнного стану.

У 2022/2023 навчальному році педагогічний колектив працює над реалізацією виховної теми **“Формування і розвиток свідомої особистості з громадською позицією, готовою до конкретного вибору свого місця в житті, здатного змінити на краще своє життя і життя своєї країни.”**

Виховна робота була спланована та спрямована на досягнення головної мети – формування та розвиток соціально-зрілої, творчої особистості – громадянина України.

Відповідно до виховної мети навчальний заклад працював над виховною проблемою, керуючись основними документами, а саме: здійснював виховну діяльність у відповідності до наступних ключових напрямів:

1. Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.

Мета:

- формувати в учнів комплекс особистісних якостей та рис характеру;
- формувати в учнів національну свідомість, любов до рідної землі, свого народу;
- формувати патріотичні почуття, повагу до історичного минулого рідного краю;
- продовжувати пошуково-волонтерську діяльність.

2. Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей.

Мета:

- виховувати особисті, родинні, громадянські, національні та загальнолюдські цінності;
- виховувати вміння працювати з іншими в групі, колективі;
- виховувати єдність моральної свідомості та поведінки, єдність слова і діла;
- виховувати вміння прощати та просити пробачен

3. Ціннісне ставлення до природи.

Мета:

- розвивати свідоме ставлення дитини до себе як невід'ємної частини природи, взаємовідносин людини та природи;
- виховувати бережне ставлення до навколишнього середовища

Ціннісне ставлення до праці.

3Ціннісне ставлення до культури та мистецтва.

Мета:

- розширювати знання дітей про культуру поведінки;
- вивчати види мистецтва та засоби їх виразності;
- залучати учнів до творчої діяльності.

4. Ціннісне ставлення себе.

Мета:

- виховувати вміння цінувати себе як унікальну та неповторну особистість;
- учити передбачати наслідки негативного впливу шкідливих звичок на здоров'я;
- виховувати фізично і морально здорову людину.

7. Громадянське виховання.

Мета:

- формування та розвиток соціально-зрілої, творчої особистості – громадянина України.

8. Сприяння творчому розвитку особистості.

Мета:

- зростання уваги до особистості, максимального розкриття його обдарування, інтелектуального розвитку, що забезпечує пріоритетність розвитку творчих рис.
- розвиток креативності, як основа психологічного механізму, що зумовлює творчу активність людини для само актуалізації та творчої самореалізації у різних видах життєдіяльності.
- реалізація творчого потенціалу за власною ініціативою і з вибором відповідних засобів.

Головна функція виховної роботи в ліцеї – сприяти реалізації мети виховання, змісту виховного процесу та оволодінню учнями певними знаннями, уміннями та навичками. Класні керівники нашого ліцею уміло застосовують форми організації виховної (позакласної) роботи з дітьми, формують цілісну особистість, всебічно розвинену, здатну до критичного мислення; патріота з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення; інноватора, здатного змінювати навколишній світ, вчитися впродовж життя.

У концепції НУШ передбачено виховання на загальнолюдських цінностях та патріотизмі. Дітей мають привчати до відповідальності, поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини, екологічної культури, доброти, милосердя, толерантності, терпимості, шанобливого ставлення до сім'ї.

Основні орієнтири виховання

Реалізація основних знань та принципів виховання здійснюється за напрямками:

Національно-патріотичне виховання в навчальному закладі здійснюється за такими напрямками: військово-патріотичний(формування в школярів високої патріотичної свідомості, готовності до служби в армії), героїко-патріотичний (виховання почуття гордості, щодо героїчних дат та вчинків предків), спортивно-патріотичний(розвиток вольових якостей, виховання сили, мужності, дисциплінованості в процесі заняття фізкультурою та спортом).

В умовах воєнної агресії національно-патріотичне виховання є одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства щодо розвитку національної свідомості. Більше уваги приділятиметься новим напрямам роботи, зокрема:

- активізації практики волонтерської роботи здобувачів освіти;

- створенню міжшкільних ресурсних центрів, що забезпечуватимуть викладання предмета «Захист України»;
- здійсненню перевірки обладнання приміщень корпусів закладу загальної середньої освіти для захисту від військових дій;
- проведенню методичних семінарів учителів предмета «Захист України» і вчителів фізичної культури, а також класних керівників із питань військово-патріотичного виховання здобувачів освіти;
- проведенню з дітьми благодійної акції «З вірою в серці», спрямованої на підтримку захисників нашої країни, їхніх дітей та родин, мітингу-реквієму на вшанування Героїв Небесної Сотні; зустрічей з воїнами-учасниками АТО та ООС «В родинному колі»;
- проведенню змагань з військово-прикладних видів спорту.

Проводиться робота щодо виховання поваги у молодого покоління до Конституції України, державних символів, любові до рідної землі, української мови, національної культури та традицій. З метою висвітлення історії розвитку України як правової, соціальної, демократичної країни у ліцеї проведено виховні години, брейн-ринги, уроки духовності, круглі столи, тренінги, усні журнали, відео презентації. Формування ціннісного ставлення особистості до суспільства і держави здійснюється в ліцеї проведенням заходів, а саме свято Прапора 23 серпня, флешмоб до дня Незалежності 24 серпня, День Української державності, виготовлення квітки «Сонях пам'яті» до Дня пам'яті захисників України, свято Першого дзвоника та проведення першого уроку 1 вересня «Ми українці: честь і слава незламним!», День учителя, Веселі старту, «Естафета звитяги», «Свято спорту», ТКГ»Я громадянин України і пишаюся цим» 14 вересня, «День Гідності та Свободи», цикл бесід та відеофільмів «Як все починалось» 21 листопада, уроків-реквієм біля пам'ятника жертв Голокосту та пам'ятника жертв Голодомору, волонтерська діяльність учнівського самоврядування «Допоможи воїну», відкриття музею пам'яті та проведення зустрічі з батьками загиблих воїнів «За честь! За волю! За народ!», проведено бесіди та відеофільми «Ціна правди», «Голодний дух», «Свідки страшної біди», виставка в бібліотеці «Літопис минулого» 24 листопада, акція «Запали свічку» 27 листопада, 20 лютого.

День Гідності та Свободи, День пам'яті захисників України, День Захисника Вітчизни, День Української Армії. Діти малювали малюнки, дивились відеофільми, писали листи воїнам. В грудні проведено тиждень Збройних сил України: уроки мужності «Збройні сили України - наша надія», відеозапис «Вітаю ЗСУ», виставка в шкільній бібліотеці «Це моя армія», акція «Привітай солдата», «Новорічний подарунок бійцю», майстер-клас із виготовлення сувенірів та передача їх військовослужбовцям, тематичні виставки в шкільній бібліотеці. В ліцеї проводиться волонтерська діяльність. Учнями проведені благодійні та патріотичні акції: «Діти – дітям», «Смілива гривня», « Ми разом», «З любов'ю у серці», «Нагодуй воїна», «Привітай воїна», «Хустка-оберіг для ЗСУ», «Запали свічку»; «Святий Миколай», «Коляда», створені відео ролики лідерами самоврядування «Підтримай ЗСУ», «Свято спорту», «День прапора»; « До300 річчя Г.С.Сковороди», «Бійцю АТО».

Родинно-сімейне виховання

Співпраця закладу і сім'ї є пріоритетним напрямком виховної роботи ліцею. Серед форм роботи – тематичні батьківські збори, тематичні години спілкування, засідання батьківського комітету, індивідуальні бесіди та консультації (очно та онлайн). В ліцеї пройшов онлайн та в офлайн режимах Всеукраїнський тиждень з протидії булінгу, нарада при директору «Булінг. Кібербулінг. Агресія в Інтернеті, робота з педагогами закладу освіти, батьками та учнями на тему «Школа дружби до дитини». Способи розпізнавання і захисту дитини (1-4кл.) провела практичний психолог школи Буняк Л.В. (вересень, жовтень, листопад). Наші батьки є активними учасниками шкільних та Всеукраїнських акцій Милосердя», «Серце до серця», (вересень, жовтень, листопад), «Смілива гривня», уроків доброти «Щаслива лапа», проектах «Чисте село», «Прикрасимо школу», Дня миру, Дня захисту дітей, конкурс малюнку «На кого я схожий», конкурс малюнку «до 300річчя Сковороди», творчий конкурс «Святий Миколай». Класними керівниками впродовж I семестру були проведені батьківські тематичні збори (5-10кл.) спільно із практичним психологом Буняк Л.В. В період воєнного стану проведено онлайн уроки «Психологічна допомога кожному», «Увага. Порядок дій під час вибухів», «Надання допомоги в надзвичайних ситуаціях», сигнали «увага», «тривога».

Фізичне виховання та формування здорового способу життя

Для зміцнення здоров'я учнів і виховання в них здорового способу життя було проведено виховні години «Ми – за здоровий спосіб життя» (класні керівники 1-11кл.), акція «Рух заради здоров'я» (спортивні змагання, свято ранкової зарядки, день спорту провела вчитель фізичної культури Томашевська М.О. - вересень), конкурс малюнків «Я обираю здоровий спосіб життя». Робота з профілактики усіх видів дитячого травматизму знайшла своє відображення у проведенні таких виховних заходів, як проведення тижня «Вивчай правила та пам'ятай», тижня безпеки життєдіяльності «Уроки обережності», днів безпеки життєдіяльності напередодні канікул, дня цивільного захисту.

Систематично проводились тематичні виховні години з профілактики дитячого дорожньо-транспортного травматизму «Вивчай правила дорожнього руху», конкурс малюнків, апікацій, плакатів, ребусів та загадок «Безпечний рух – твій вірний друг, конкурс соціальної реклами «Збережи своє життя», конкурс фотографій «Правила руху єдині для всіх», «Обов'язки пішохода», бесіди «Заборона мототранспорту та скутерів», пожежної безпеки («Урок обережності», «Безпека нашого життя») та інших видів дитячого травматизму (очно та онлайн). До роботи з попередження всіх видів дитячого травматизму залучалася й батьківська громадськість. На класних батьківських зборах розглядалися питання профілактики травматизму та інфекційних захворювань серед дітей. В 1-4 класах: бесіди, практичні заняття «Пішохідний перехід», «Дорога до ігрового майданчику», конкурс малюнків, загадок, перегляд та обговорення мультфільмів. Діти з задоволенням приймали участь у різних цікавих заходах, поповнювали знання про дорожній рух. В 5-11 класах: Закон України «Про дорожній рух», бесіди «Дорога до школи», «Правила поведінки на вулицях та дорогах у темну пору доби. Використання світлоповертаючих елементів на одязі», ТКГ «Азбука безпеки на дорозі» (учні 5кл.),

тематичні презентації «Ціна необачності пішохода: відповідальність та наслідки», написання міні-диктантів «Кращий пішохід», конкурс плакатів «Правила дорожнього руху», «Я на вулиці». Бібліотекар Гетьман О.С. організувала тематичну виставку в шкільній бібліотеці «Дотримуйся Правил дорожнього руху!». В період воєнного стану проведено онлайн уроки «Психологічна допомога кожному», «Увага. Порядок дій під час вибухів», «Надання допомоги в надзвичайних ситуаціях», сигнали «увага», «тривога». Учні дізнались багато нового про безпеку на дорозі, розвивали свою увагу та мислення під час онлайн ігор(учні 2-5кл.) В 6-8 класах відбулися батьківські збори з порядком денним «Запобігання травмування дітей під час ігор на «скейт-борді» та автопригод.

Протягом півріччя у ліцеї для учнів 1-11 класів систематично проводились додаткові бесіди з усіх видів поточного травматизму. Були проведені всі види інструктажів, ведуться журнали обліку усіх видів інструктажів та журнал реєстрації нещасних випадків, систематично проводились інструктажі з техніки безпеки перед проведенням канікул.

З метою попередження та протидії можливим загрозам життю та здоров'ю школярів проводилися заходи щодо навчання дітей засобам захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних надзвичайними ситуаціями. В школі пройшов тиждень безпеки життєдіяльності. Практичне заняття «Допоможи другу»(учні 5кл.) на знання першої долікарської допомоги. Протягом року робота з профілактики усіх видів дитячого травматизму знайшла своє відображення у проведенні таких виховних заходів, як проведення тижня «Вивчай правила та пам'ятай», тижня безпеки життєдіяльності «Уроки обережності», днів безпеки життєдіяльності напередодні канікул, дня цивільного захисту з відпрацюванням шляхів евакуації на випадок надзвичайної ситуації. В навчальному закладі проводився тиждень охорони здоров'я «Здорова дитина – здорова нація» (12.12.-16.12.2022р.). Так серед учнів молодших класів було проведено бесіди «Знай та будь обережним» «Запобігти, врятувати, допомогти» конкурс малюнків «Великим виростай – про здоров'я дбай», вчитель основ здоров'я Лукашук С.Д.), «Абетка здорового способу життя», (5кл.). До роботи з попередження всіх видів дитячого травматизму залучалася й батьківська громадськість. На класних батьківських зборах розглядалися питання профілактики травматизму та інфекційних захворювань серед дітей. Наради при директорі «Про попередження дитячого травматизму під час організації освітнього процесу в ліцеї у 2022-2023н.р та « Про попередження дитячого травматизму під час осінніх канікул», що відбулися у вересні та жовтні. Були проведені всі види інструктажів, ведуться журнали обліку усіх видів інструктажів та журнал реєстрації нещасних випадків, систематично проводились інструктажі з техніки безпеки перед проведенням канікул.

В період воєнного стану проведено онлайн уроки «Психологічна допомога кожному», «Увага. Порядок дій під час вибухів», «Надання допомоги в надзвичайних ситуаціях», сигнали «увага», «тривога».

Екологічне виховання

Виховними досягненнями напрямку «Ціннісне ставлення до природи» є усвідомлення вихованцями себе як невід'ємної частини природи, вироблення навичок природоохоронної поведінки. У рамках екологічного виховання у

вересні-листопаді 2022-2023 н.р. відбулись трудові екологічні десанти з покращання та благоустрою території корпусів ліцею, робота на ділянках з заготівлею сільськогосподарської продукції. З метою формування ціннісного ставлення до тварин та рослин в ліцеї проведено: уроки доброти «Щаслива лапа», участь у Всеукраїнському конкурсі «Моя Батьківщина-Україна», колективне спілкування «Ми відповідаємо за тих, кого приручили», акцію «Екологічний десант», участь у благодійному освітньому проекті «Мої рослини», що спрямований на озеленення українських шкіл асоціації квіткових виробників Нідерландів та України, проектів «Все буде добре», «Стежками рідної землі», у Всеукраїнському конкурсі до Дня Гідності та Свободи (на платформі «На урок», учні 9-11 класів, «Найгарніший квітник України».

Учні ліцею є активними учасниками та переможцями предметних олімпіад та конкурсів. вчителі та учні прийняли участь у Всеукраїнських інтернет (онлайн) конкурсах з біології та хімії на платформі «На урок».

Трудове виховання

Виховними досягненнями напрямку «Ціннісне ставлення до праці» стали усвідомлення соціальної значимості праці в житті людини, повага до людей праці, навички самообслуговування та суспільно-корисної праці, морально-психологічна підготовка учнів до майбутньої трудової діяльності. У зв'язку з цим в школі проведені загальношкільні трудові акції: «Прибери школу», «Турбота» (допомога людям похилого віку на присадибних ділянках) вчителями школи, «Бережи книги» (ремонт книг і підручників), «Квітує підвір'я школи», «Трудовий десант» учнями учителями та батьками, «За чисте довкілля». Виховними досягненнями напрямку «Ціннісне ставлення до праці» стали усвідомлення соціальної значимості праці в житті людини, повага до людей праці, навички самообслуговування та суспільно-корисної праці, морально-психологічна підготовка учнів до майбутньої трудової діяльності.

Художньо – естетичне виховання

З метою формування ціннісного ставлення до культури і мистецтва в 2022-2023 н.р. в ліцеї проводяться:

- тиждень книги «Читаємо бо любимо»(5кл.)
- тиждень «Рідної мови» (написання Національного Всеукраїнського диктанту, конкурс читання байок та літературні читання «До 300річчя Сковороди», літературна конференція «Моя мова»(учні та вчителі ліцею).
- участь у Всеукраїнському інтернет-конкурсі «Мова моєї країни».
- день самоврядування, привітання «МХП Зернопродукт», Іванівська сільська рада (учнівське самоврядування).
- тиждень народного календаря «Наші звичаї і традиції «Різдво в Україні та Великобританії, учні 10кл., вчитель англійської мови Лиса Г.В.),
- флешмоб «Свято хустки»(учні ліцею, вчителі ліцею).
- тиждень новорічних свят «З колядою та щедрою» (працівники ліцею).

Превентивне виховання

Формування правової культури – прищеплення поваги до прав і свобод людини і громадянина, Конституції, знання і дотримання у поведінці Законів України, уміння протистояти особам, що порушують закони – ось основні завдання, які поставив перед собою колектив нашої ліцею. Тому щорічно проводимо місячники і тижні правових знань і правової пропаганди «Твоє право і твій обов'язок». Проводимо бесіди, лекції, круглі столи, ділові ігри, конференції: «Закон обов'язковий для всіх», «Захист прав дітей у нашій державі», «Декларація прав дитини та Конвенція ООН про права дитини», конкурс малюнків «Я маю право». Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства» відбулася у вигляді презентацій, круглих столів, бесід: «Насиллю-ні!», «Не смійся з мене», «Свобода від насильства-основне право родини», «Мій улюблений світ без насильства», «Не ведусь» за безпечний онлайн простір (листопад, грудень). До неї долучилась практичний психолог ліцею, класні керівники, інспектори ювенальної превенції. Діти малювали малюнки, дивились відеофільми, вивчали права та обов'язки.

У рамках роботи з профілактики тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії, СНІДу проводився конкурс малюнків «За здоровий спосіб життя», інформації щодо застереження правопорушень, пияцтва, наркоманії, тютюнопаління серед підлітків (учні 7-11 класи.), акція «Я і моя сім'я», «Кримінальна відповідальність, що це?»(відеофільми, мультфільм), години спілкування «Правопорушення та їх наслідки», «Особливості відповідальності неповнолітніх»(5,11 класи), урок-подорож «Країна слухняності»(3-4 класи), виставка малюнків «Я маю право»(3-7 класи), виховна година «Як керувати своїми вчинками», «Що таке злочин», «Життя – це скарб»(5-9 класи), лекція «Попередження підліткової злочинності», презентація «Мої права і обов'язки»(5-11 класи, очно та онлайн).

В ліцеї постійно проходять акції «Серце до серця», «Волонтер», «Діти - дітям», «Допоможи ближньому», де діти вчать людяності і доброти.